

Marius von Mayenburg: Ošklivec

Pracovní list

1 Napiš pět slov, která tě napadnou jako první při vzpomínce na inscenaci Ošklivec.

2 Kolik postav ve hře celkem vystupuje?

- a) 4
- b) 7
- c) 8
- d) 9

- 3 Skoro všichni herci hrají více než jednu postavu. I když jeden herec hraje více postav, všechny jeho postavy nesou stejné jméno. Která Fanny, který Scheffler a který Karlmann ti v paměti utkvěl nejvíce? Nyní krátce popiš jejich charakter.

Fanny

Scheffler

Karlmann

- 4 Hlavní postava Lette prochází největší změnou a jeho charakter je odlišný od zbylých postav. Zkus v pár větách popsat jeho životní příběh.

5 Hra Ošklivec je komedie. Zkus z daných možností vybrat, o který její konkrétní druh se jedná.

a) situační komedie

Charakterizuje ji rychlé dějové tempo a složitá zápletka. Neustále se v ní přechází z jedné situace do druhé, nejoblíbenějšími dramatickými postupy jsou překvapení, záměna a nenadálý zvrat. (P. Pavis: Divadelní slovník)

b) satirická komedie

Hra, která na scéně předvádí a kritizuje určitou společenskou praxi, lidskou chybu či neřest. (P. Pavis: Divadelní slovník)

c) komedie idejí

Hra, v níž se humoristicky či vážně projednávají ideové systémy nebo životní filosofie. (P. Pavis: Divadelní slovník)

6 Může se ti hodit I.: Střih

Střih je specifický výrazový prostředek, který slouží především k tomu, aby zdůraznil kontrast dvou situací, nečekaný zvrat v ději nebo pointu celého příběhu. Střihovost se může podpořit zpravidla hudbou, zvuky, pohybovou akcí, atd. Jeho podstatou je překvapivá změna situace, která je zpravidla provedená v nečekaný okamžik. Střih musí být naprosto přesný a výrazný. (J. Valušiak: Základy střihové skladby)

- ☛ Inscenace Ošklivec ve Slovákém divadle hodně využívá výše zmíněný střih. Dokázal/a bys pár slovy popsat konkrétní situaci ze hry, u které se ti zdálo, jako by ji někdo „střihnul“?

- ☛ Vyber z možností, co podle tebe střihovosti v inscenaci Ošklivec napomáhalo.

(Je více správných odpovědí.)

- a) scénografie
- b) herecký projev (práce s hlasem, změny pohybů, gest, mimiky)
- c) hudba
- d) účesy herců
- e) prolínání různých postav v rámci jednoho dialogu
- f) rozmístění květin na jevišti
- g) světelné změny
- h) kostýmy herců

7 Může se ti hodit II.: Stylizace

Divadelní prostředek a postup, který je založený na znázorňování skutečnosti zjednodušenou formou, zredukovanou na nezákladnější rysy. Stylizace podobně jako abstrakce ukazuje určitý počet obecných strukturních rysů, jež pomáhají zdůraznit hlavní schéma. (P. Pavis: Divadelní slovník)

- ☞ Režisérka inscenace *Ošklivec* Tereza Říhová princip stylizace hodně využívá. Vyber si jednu z postav, která ti nejvíc utkvěla v paměti a zkus pár slovy popsat, čím byla stylizovaná. (typické pohyby, práce s hlasem, gesta, ...)

8 Hlavními tématy hry jsou krása a ošklivost. Pomocí metody automatického psaní se zkus krátce rozepsat o obou z nich.

Zadání: Stopni si na telefonu 2 minuty a během nich nepřetržitě piš. Text nemusí být souvislý, mohou to být věty, hesla, slova. Zadej své hlavě heslo krása a všechno, co se ve tvé hlavě objevuje, zkus bez většího přemýšlení psát na papír. Není důležitá forma textu, důležité je, abys nepřestal/a psát, aby se tvoje myšlenky, přesně tak jak jsou, přenesly na papír. Jakmile jsou 2 minuty pryč, odkládáš tužku.

☞ KRÁSA

☞ OŠKLIVOST

9 Zkus, prosím, nyní stručně odpovědět na pár otázek.

Zadání: Na položené otázky neexistuje správná či špatná odpověď. Zkus se jen soustředit na to, abys byl/a sám/sama k sobě upřímný/á.

a) Myslíš si, že náš vzhled určuje to, jestli jsme dobří nebo špatní lidé?

b) Určujeme náš sebeobraz (jak působíme, jak vypadáme, atd.) my sami nebo naše okolí?

c) Ceníš si vlastní jedinečnosti?

d) Čeho by ses na sobě nikdy nevzdal/a?

e) Co tobě konkrétně napomáhá k tomu, aby ses cítil/a hezký/á?

- 10** V textu autor záměrně pracuje s tím, že Lette vypadá v očích diváka před operací a po operaci stále stejně. Jak jsi tento fakt vnímal ty?
- 11** Kolikrát podle tebe Lette během hry ztratil svoji identitu? Krátce situaci/situace popiš.
- 12** Ve hře Ošklivec hodně rezonuje téma identity a jedinečnosti. Jak bys definoval/a slovní spojení hledání identity. Co to podle tebe znamená?
- 13** Co podle tvého názoru v dnešní době lidem komplikuje vytváření vlastní identity?

14 Může se ti hodit III.: LOOKING-GLASS SELF — ZRCADLOVÉ JÁ

Konceptů hledání identity existuje mnoho. Pro zajímavost a k zamyšlení si můžeš přečíst pár informací o tzv. LOOKING-GLASS SELF — O ZRCADLOVÉM JÁ.
(zdroj: program k inscenaci Ošklivec)

LOOKING-GLASS SELF

„Nejsem tím, za koho mě považujete vy, nejsem tím, za koho se považuji já; jsem tím, za koho si já myslím, že mě vy považujete.“

(Charles Horton Cooley)

V roce 1902 vytvořil americký sociolog Charles Horton Cooley sociálně psychologický koncept, který považuje jedince a společnost za na sobě závislé a od sebe neoddělitelné subjekty. Vyjadřuje, že člověk si po celý život buduje mínění o sobě tak, že se snaží pohlížet na sebe očima lidí ve svém okolí, neboli vytváří svou identitu na základě názorů druhých; pro formování osobnosti jsou pak nejvýznamnější tzv. primární skupiny, do kterých se řadí rodina, skupina vrstevníků a sousedi.

☞ NA TVORBĚ ZRCADLOVÉHO JÁ SE PODÍLÍ TŘI SLOŽKY:

1) Představujeme si, jak se jevíme druhým.

Například pokud se oblečeme tak, že si myslíme, že nám to sluší a okolí se na nás kouká, myslíme si, že je to proto, že se jim líbíme a máme lepší náladu. Pokud ale máme na sobě něco, v čem si nejsme jistí, okolní pohledy nám budou nepříjemné.

2) Představujeme si a reagujeme na to, jak si myslíme, že nás druzí posuzují.

Typický příklad je nošení značkového oblečení jenom proto, že si myslíme, že nás naše okolí bude mít radši.

3) Vytváříme si naše Já skrze soudy druhých.

Příkladem může být, když rodič za něco kritizuje dítě. To si může kritiku vyložit tak, že je hloupé a podle toho jednat. Dalším příkladem může být motivace ze strany společnosti — když jsme v práci ocenění kolegy či nadřízenými, tak podáváme lepší pracovní výkony.